

СУШКО А. І.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри соціальних теорій, кандидат історичних наук, доцент

ЕЛЕКТОРАЛЬНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Актуальність проблеми обумовленість важливістю впливу електоральної культури на сутність та темпи демократичних перетворень України. На хід взаємодії громадян у політичних процесах значний відбиток накладає і рівень культури, соціальне інертність їх певної частини і такі особливості інституціонального простору України як постійна зміна законодавства, намагання відтворити адміністративно-командні методи управління з боку владних структур. Все це обумовлює електоральну поведінку громадян на сучасному етапі. Питання електоральної культури досліджують В. Бебик, Є. Головаха, А. Романюк, С. Сорока та інші. Науковці відзначають складність даної проблематики та намагаються визначити найбільш суперечливі аспекти в контексті побудови сучасної правової демократичної держави та громадянського суспільства. Домінуючою в політичній науці є позиція щодо багатомірності електорального простору і особливого впливу на нього соціокультурного контакту, що породжує фундаментальні відмінності у структурах електорального простору. Використання методів конкретно-соціологічного дослідження дозволяє виявити індивідуальні кореляції між соціальними, культурними і політичними характеристиками виборців різних регіонів та їх поведінкою. Більш активною в електоральних дослідженнях повинна бути робота щодо соціально-психологічної інтерпретації виборців на підставі індивідуальних. У подальшому це суттєво вплине на дослідження такої проблеми як потенціал демократичної політики. в цілому: місце в ній кожного громадянина. Науковці широко використовують факторний аналіз

щодо виявлення характеру та коливань міжрегіональних відмінностей, а характеристики соціокультурної різниці розглядаються як чинники, що значною мірою впливають на політичні симпатії електорату різних регіонів України.

Для громадянського суспільства, що формується в Україні досить показовим є високий рівень зацікавленості політикою. Звичайно, далеко не всі учасники електорального процесу обізнані з цінностями громадянського суспільства, але котре має бути причетним до подій політичного життя сучасної України свідчить про процеси вдосконалення структур і інститутів громадянського суспільства, що урівноважує слабку обізнаність у суті політичних процесів в Україні та за кордоном, скептичне ставлення до демократичного устрою частини електорату.

При цьому, провідною причиною повільного впровадження демократичної політичної культури в Україні, на думку дослідників (С. Сорока, Г. Щедрова та ін.) є небажання і неспроможність політичної еліти діяти, ґрунтуючись на демократичних політичних цінностях, а саме налаштуватися на неконфліктні форми взаємодії між політичними суб'єктами, досягнення компромісу щодо суперечливих питань, одночасно слід зазначити, що існує безпосередній зв'язок між характером дії владних структур та типом політичної культури, сформованої у суспільстві. Активістський тип політичної культури для якого характерні політична діяльність громадян за допомогою лише законних засобів впливу (вибори, демонстрації), їх дії носять переважно раціональний характер, в нашій країні лише формується. Політичну культуру населення України політологи, в основному, характеризують як підданську з ознаками демократії, а авторитаризму тобто фрагментарну. При цьому політиками активно використовуються регіональні особливості, що на практиці призводить до підвищення конфліктності у суспільстві та загострення проблем формування громадянського суспільства.

Останнім часом в Україні прийнято ряд законодавчих актів, спрямованих на залучення громадян до різних форм прийняття управлінських рішень, прикладаються зусилля щодо створення системи демократичних інституцій. На цій основі розпочато і процес реформування системи державного управління. Це дозволить змінити тенденцію до зменшення частки громадян, які відчувають суб'єктивну причетність до суспільно-політичного життя. Назагал, цей показник та активна громадська участь виконують важливі суспільно-політичні функції, перш за все ефективно розв'язання актуальних для суспільства проблем, об'єднання громадськості різних соціальних груп та територій в контексті забезпечення легітимізації органів управління створення атмосфери довіри та взаємодії громадян та влади. Все це суттєво відрізняє громадянське суспільство як фактор стабілізації та процвітання сучасної держави.

ПЕХНИК А. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри соціальних теорій, кандидат політичних наук, доцент

РОЛЬ ТА ЗАВДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО РЕСУРСУ В ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ

Учасники (суб'єкти) політичної взаємодії прагнуть використовувати весь арсенал політичних ресурсів. Значну, а іноді визначальну роль у політичних ресурсах відіграє так званий адміністративний ресурс.